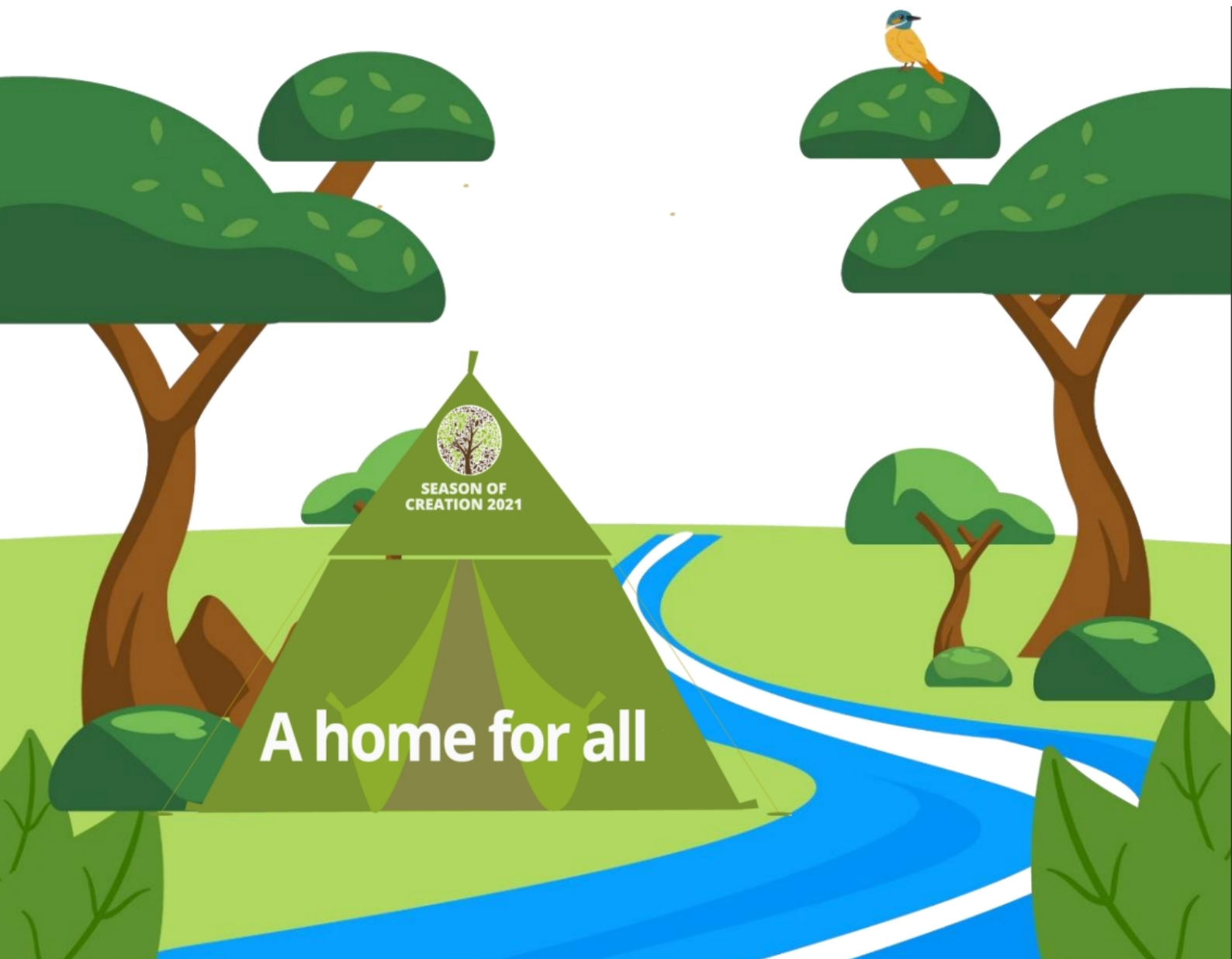

Čas stvorenia
„Season of Creation“
*„Domov pre všetkých?
Obnova Božieho domova.“*

(téma, modlitba, bohoslužba a texty)

1.9.2021 – 4.10.2021

Preklad vybraných častí dokumentu „Season of Creation: 2021 Celebration Guide A Home for All? Renewing the Oikos of God“.

Preklad materiálu pripravil **Ekumenický výbor ECAV na Slovensku** pre použitie v cirkvách na Slovensku. (Mgr. Natália Velebírová, Mgr. Emil Hankovský, Mgr. Stanislav Petrič). Materiál pochádza z voľne dostupných zdrojov a je voľne šíriteľný. Biblické texty sú zo Slovenského ekumenického prekladu 4. opravené vydanie (Slovenská biblická spoločnosť) – <https://www.biblia.sk>.

Podporovateľmi projektu sú nasledujúce ekumenické organizácie:

actalliance

Lausanne/WEA
Creation Care Network

PRIPOJTE SA K ČASU STVORENIA 2021

Čas stvorenia je výročná kresťanská oslava modlitby a praktickej služby pre náš spoločný domov. Spoločne sa celá ekumenická rodina naprieč svetom spája v modlitbe a ochrane Božieho stvorenia. Obdobie sa začína 1. septembrom, Svetovým dňom modlitby za ochranu stvorenia a končí sa 4. októbrom, sviatkom sv. Františka z Assisi, patróna ekológie, ktorý je obľúbený mnohými kresťanskými denomináciami.

Téma roka 2021

Tento rok sa budeme zjednocovať pri téme „**Domov pre všetkých? Obnova Božieho domova.**“

Oikos je v gréčtine slovo označujúce „domov“ alebo „obydlie“. Postavením našej témy na koncepte oikos, budeme spolu oslavovať integrálnu sieť vzťahov, ktorá udržiava prosperitu na Zemi.

Tohtoročný symbol, Abrahámov stan, predstavuje náš záväzok zabezpečiť miesto pre všetkých, ktorí s nami zdieľajú náš spoločný domov, presne ako Abrahám a jeho pohostinnosť v knihe Genesis.

Povzbudzujeme vás umiestniť Abrahámov stan do priestorov vašej miestnej záhrady (farskej, komunitnej) ako znak pohostinnosti pre vylúčených.

Spoločenstvá sú pozvané k modlitbe s tými najzraniteľnejšími v ich komunite.

Stan môže byť tiež súčasťou liturgických stretnutí naprieč celým obdobím Času stvorenia ako symbol snahy vytvárať domov pre všetkých.

Pripojte sa

Jednotlivci a spoločenstvá sú pozvaní k tomu pripojiť sa prostredníctvom modlitieb, zelených projektov a obhajobou.

- **Modlitba:** Hostite ekumenickú modlitebnú bohoslužbu, ktorá spojí kresťanov, aby sa starali o náš spoločný domov.
- **Zelené projekty:** Organizujte upratovací projekt, ktorý pomôže Božiemu stvoreniu prekvitať.

- **Obhajoba:** Zapojte sa do kpaní za klimatickú spravodlivosť pripojením sa alebo organizovaním vlastnej kampane na spomalenie alebo zastavenie klimatickej zmeny, ako sú hnutia za zbavenie sa závislosti na fosílnych palivách a iné.

Pozývame vás k tomu, aby ste si naplánovali vo svojich komunitách vlastné aktivity pre Čas stvorenia. Prvým krokom môže byť www.SeasonOfCreation.org. Tu nájdete oficiálneho sprievodcu Časom stvorenia, široký výber ďalších materiálov a formulár na zverejnenie vašej vlastnej iniciatívy.

Dúfame, že tohtoročný Čas stvorenia obnoví naše krstné povolanie starať sa a zachovávať túto ekologickú obnovu, aby život mohol prosperovať a všetko stvorenstvo si mohlo nájsť miesto, kde môže v našom spoločnom domove prekvitať.

POZVÁNKA K PRIPOJENIU SA OD LÍDROV KREŠŤANSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Naši milí príbuzní v Ježišovi Kristovi, našom Spasiteľovi a Pánovi,

Od 1. septembra do 4. októbra oslavuje kresťanská rodina dobrý dar stvorenia. Táto globálna oslava začala v roku 1989, keď ekumenický patriarcha vyhlásil Deň modlitieb za stvorenie, ktoré si dnes pripomína široká ekumenická komunita. Modlitba je silnou skúsenosťou a nástrojom na to, aby rástlo povedomie a podpora transformujúcich vzťahov a služby.

Tento rok je našou témou „**Domov pre všetkých? Obnova Božieho domova.**“ Našou nádejou je spoločná práca na budovaní veľkého biblického a kozmologického horizontu. Nielen, aby sme boli oslovení samotnými textami, ale budovali aj nový spôsob nazerania na Písmo, život a Zem ako Boží oikos. Aby sme pomáhali všetkým obnoviť náš svet ako vzájomne prepojená a vzájomne závislá globálna komunita.

V Genesis Boh stvoril „kupolu oblohy“¹ nad Zemou. Od toho slova hovoríme o domove, sídle – inými slovami, že Boh nás všetkých umiestnil – všetkých ľudí,

1 Prispôsobený preklad. V heb. texte Gen 1, 6 je slovo *רָקִיעַ* (*raqia*) prekladané do slovenčiny ako obloha (slov. ekum. preklad). V origináli znamená kupola, klenba. Napríklad anglický NRSV prekladá ako „dome“, teda dóm alebo kupola.

všetok život – pod rovnakú strechu – všetci sme v dome, Božom domove. Reverend Dr. Martin Luther King Jr. a iní nazývali Boží domov „Milovanou komunitou“. Spoločenstvom, v ktorého je všetko živé rovnakou súčasťou, aj keď každé má iné úlohy.

Boží oikos je domov pre všetkých. Teraz je v nebezpečenstve pre lakomstvo, vykorisťovanie, neúctu, nejednotu a systematickú degradáciu. Celé stvorenie stále vzdychá a trpí. Od nástupu priemyselnej revolúcie sa priestor, kde rozpoznávame Božiu tvorivú moc, stále zmenšuje. Dnes iba zvyšky ľudského vedomia rozpoznávajú Boha, ktorý koná s cieľom obnoviť a uzdraviť Zem. Zabudli sme, že žijeme v domove, ktorí je Boží. *Oikos* Boží. Ako Milovaná komunita. Naše fundamentálne vzájomné prepojenie bolo v najlepšom prípade zabudnuté, v najhoršom prípade zámerne popreté.

Je našou nádejou a modlitbou, že sa môžeme opäť stať milovanou komunitou uvedomelých učeníkov. Nádejame sa, že prekonáme programové a poučajúce aspekty života a pohneme sa k prorockému a duchovnému životu, k skutkom a ceste života, ktoré sú formované Ježišom.

Nech sme šampióni, ktorí budú obnovovať život, slúžiaci lídri všetkého života v milovanej komunite, ako *oikos* Boží.

V Božej milosti,

členovia „Season of Creation Advisory Committee“²

---

2 Zoznam členov tejto komisie nájdete v originálnom materiály: [Season of Creation 2021 Celebration Guide](#) na st. 6.

TÉMA ČASU STVORENIA 2021: DOMOV PRE VŠETKÝCH? OBNOVA BOŽIEHO DOMOVA

Komisia, ktorá každý rok pripravuje Sprievodcu oslavy, navrhuje tému Času stvorenia. Téma na rok 2021 je **Domov pre všetkých? Obnova Božieho domova.**

Žalmista vyhlasuje: „Hospodinovi patrí zem i to, čo ju naplňa,“ (Žalm 24). V srdci tejto piesne sú dve vyznania viery. Prvé je, že všetko stvorenie patrí do zemskeho spoločenstva. Druhé je, že celé spoločenstvo patrí Stvoriteľovi. Grécke slovo pre zemske spoločenstvo je *oikos*. *Oikos* je základ gréckeho *oikoumene*, alebo má ekumenický význam, ktorý opisuje „spoločný domov, ako hovorí Otec František v Laudato Sí. Náš spoločný domov, Zem, patrí Bohu a každé milované stvorenie patrí do tohto spoločného *oikos*.

Zakorením našej témy v koncepte *oikos* poukazujeme na integrálnu sieť vzťahov, ktoré udržiavajú prosperitu na Zemi. Slovo ekológia (*oikologia*) opisuje vzťahy medzi zvieratami, rastlinami, necítiacimi organizmami a neživou prírodou, ktoré hrajú dôležitú úlohu pri udržiavaní balansu v našom milovanom spoločenstve. Každé stvorenie je dôležitým a prispieva k zdraviu a odolnosti biodiverzitého ekosystému, v ktorom žijeme. Do správnych vzťahov s týmto zemske spoločenstvom patria aj ľudia. Pochádzame z rovnakého materiálu ako Zem a sme stvorení pre ňu, naše spolustvorenia a krajinu.

Medziludské vzťahy majú tiež ekologický význam. Ekonomické (*oikonomia*), sociálne a politické vzťahy ovplyvňujú rovnováhu stvoreného sveta. Všetko čo vyrábame, používame a produkuje má svoj pôvod v Zemi, či už v mineráloch, zvieratách alebo rastlinách. Naše návyky pri používaní energie a produktov ovplyvňujú odolnosť systému na našej planéte a kapacitu Zeme uzdravovať sa a udržať život. Ekonomické a politické vzťahy majú priamy efekt na ľudskú rodinu a na viac, ako len ľudských členov Božieho *oikos*. Genesis 2, 15 nám pripomína, že spomedzi stvorení dal Stvoriteľ práve ľuďom špeciálnu úlohu – obrábať a strážiť Boží *oikos*.

Udržiavať len ekologické, sociálne, ekonomické a politické vzťahy vyžaduje vieru, rozum a múdrosť. Vierou sa pripájame k žalmistovi v pripomínaní si, že nie sme správcami neživého stvorenia, ale spolutvorcami dynamického a živého spoločenstva stvorenstva. Zem a všetko, čo nie je na nej je darom venovaným v

dôvere. Nie sme povolani vládnúť, ale ochraňovať. Rozumom zvažujeme ako najlepšie chrániť podmienky pre život a vytvárať ekonomické, technologické a politické štruktúry, ktoré sú zakorenené v ekologických limitoch nášho spoločného domova. Skrze múdrosť venujeme pozornosť prírodným systémom a procesom, zdedeným a domorodým tradíciám a Božiemu zjaveniu v slove a Duchu.

Celé storočia ľudia (*anthropoi*) radšej prikazovali našim životom a hospodárstvu podľa logiky trhu než podľa limitov Zeme. Táto falošná logika využila Boží *oikos* a urobila stvorenstvo prostriedkom na hospodárske a politické ciele. Súčasné využívanie zeme, rastlín, zvierat a minerálov na profit vyúsťuje v zánik biotopov, ktoré sú domovom miliónov druhov vrátane ľudí, nad ktorých domovmi visí riziko klimatických konfliktov, straty a zničenia. Rozum nám hovorí, že v tejto antropocentrickej dobe ekologický a sociálny rozklad a rozdelenie spôsobujú súčasnú klimatickú krízu a zvyšujú ekologickú nestabilitu. Múdrosť nás vyzbrojuje, aby sme našli odpovede a spôsoby ako vybudovať zelenú ekonomiku života a taký politický systém, ktorý udrží život pre planétu a ľudí.

Viera dáva dôveru, že Boží Duch neustále obnovuje tvár Zeme. S týmto horizontom nádeje nás naše krstné povolanie oslobodzuje vrátiť sa späť k nášmu ľudskému povolaniu – obrábať a strážiť Božiu záhradu. V Kristovi nás Pán Boh volá, aby sme sa spolupodieľali na obnovovaní celej obývanej Zeme, zabezpečovali miesto pre každé stvorenstvo a obnovili spravodlivé vzťahy medzi celým stvorením.

Počas tohtoročného liturgického obdobia Času stvorenia volá ekumenická kresťanská rodina každú domácnosť i celú spoločnosť kajať sa a pretvoriť naše politické, sociálne a hospodárske systémy na spravodlivé, udržateľné hospodárstvo pre život, ktoré rešpektuje život-dávajúce ekologické limity nášho spoločného domova.

Dúfame, že tento Čas stvorenia obnoví našu ekumenickú jednotu v našom krstnom povolani opatrovať a udržiavať ekologický obrat, ktorý zaistí celému stvorenstvu domov, kde môže prosperovať a podieľať sa na obnove Božieho *oikos*.

MODLITBA ČASU STVORENIA 2021

Stvoriteľ všetkého,

sme vďační, že z tvojho spoločenstva lásky si stvoril našu planétu, aby bola domovom pre všetkých. Svojou svätou múdrosťou si vytvoril Zem tak, aby priniesla rozmanitosť živých bytostí, ktoré naplnili zem, vodu aj vzduch. Každá časť stvorenia ťa chváli svojím životom a stará sa o seba navzájom zo svojho miesta v pavučine života.

So žalmistom spievame chvály, že v tvojom dome „si aj vrabec nájde domov a lastovička hniezdo, kde si kladie mláďatá.“³ Pamätáme, že ty voláš ľudské bytosti, aby obrábali tvoju záhradu spôsobom, ktorý uznáva dôstojnosť každého stvorenia a zachováva ich miesto v hojnosti života na Zemi.

Ale vieme, že naša vôľa k moci tlačí planétu za hranice možností. Naša spotreba nie je harmónii a rytme zemskej schopnosti obnovovať sa. Biotopy sú mŕtve alebo stratené. Živočíšne druhy sa strácajú, ekosystémy sa rúcajú. Kde sú útesy a nory, vrcholky hôr a morské hlbiny kedysi plné života a vzťahov? Mokrú a suchú púšte ležia prázdne ako keby neboli ani stvorené. Ľudské rodiny sú vyhánané neistotou a konfliktami, migrujúce pri hľadaní mieru. Zvieratá utekajú pred požiarimi, odlesňovaním a hladom blúdiac pri hľadaní nového miesta, kde by našli domov, kde by mohli žiť a priviesť na svet svoje mladé.

V tomto čase oslavy tvojho stvorenia, modlíme sa, aby dych tvojho tvorivého Slova pohl našimi srdcami, ako vo vodách nášho narodenia a krstu. Daj nám vierou nasledovať Krista na spravodlivé miesto v tvojom milovanom spoločenstve. Osvieť nás svojou milosťou, aby sme odpovedali na tvoju zmluvu a tvoje povolanie starať sa o náš spoločný domov v našom obrábaní a strážení. Potešuj naše srdcia, aby sme vedeli, že s Duchom Svätým sa spolupodieľame na obnove tváre tvojej Zeme a ochrane domova pre všetkých.

V mene Jedného, ktorý prišiel zvestovať dobrú novinu celému stvorenstvu, Ježiša Krista, Amen.

---

3 Žalm 84, 4.

Ekumenická bohoslužba pri príležitosti Oslavy Božieho stvorenstva

Domov pre všetkých?

Tento materiál je okrem mnohých ekumenických zdrojov dotvorený aj modlitbami z prostredia pôvodných obyvateľov Severnej Ameriky, ktorí sa dnes hlásia ku kresťanstvu. V tomto kontexte označenie „ľudia, národy“ zahŕňa všetko živé, dokonca i neživé minerály či hviezdy na nebi. Medzi tieto národy patria národy ľudské, rastlinné, štvornohé, lietajúce i tie žijúce vo vode, národy kamenné, hviezdne a ďalšie. Všetky národy by mali nájsť svoj domov v Božom dome.

Pri plánovaní vašej bohoslužby môžete postaviť počas prebiehajúcej bohoslužby Abrahámov stan, ako symbol zámeru celého nášho spoločenstva vybudovať domov pre všetkých. Na vašom vlastnom zvážení je aj vyzdobenie bohoslužobného priestoru prírodnými materiálmi, ktoré reprezentujú krajinu a iné „národy“, ktoré práve vo vašej komunite nachádzajú svoj domov.

*Časti textu, ktoré číta ten, ktorý bohoslužbu vedie, sú napísané klasickým písmom, časti, ktoré odrieka zbor **spoločne, sú zvýraznené hrubým písmom.** (Poznámka prekladateľov: V zátvorkách alebo kurzívou sú uvedené liturgické pokyny a odporúčania. Jednotlivé časti bohoslužby môžete použiť aj samostatne a zapracovať ich do svojho liturgického poriadku omše alebo Služieb Božích.)*

PRIVÍTANIE

Zhromaždili sme sa dnes v mene Boha Stvoriteľa, Vykupiteľa a Udržiavateľa Zeme a všetkého stvoreného!

Nech je oslávená Svätá Trojica! Boh je zvuk a život, Stvoriteľ sveta, Pôvodca všetkého života; Jemu spievajú anjeli. On je podivným svetlom záhad známych i neznámych ľudskému rodu, a život, ktorý žije vo všetkom. (Hildegarda z Bingenu, 13. storočie)

POZDRAV

Pozdravujeme navzájom svojich priateľov v mene Ježiša,

ktorý sa narodil z Márie a bol dieťaťom Jozefovým,

ktorý bol vnukom Heliho, a ten bol štyridsiatym pravnukom kráľa Dávida,

ktorý bol synom Jesseho.

Ten bol pravnukom Rút a Boáza, ktorý bol skrze Rachab a Tamar siedmym pravnukom Júdu, syna Jákobovho,

syna Rebeky a Izáka,

syna Sáry a Abraháma,

potomka Nóachovho, prapravnuka Enocha, ktorý chodil s Bohom, a ktorý bol štvrtým prapravnukom Evy a Adama, prvých ľudských detí Zeme a Stvoriteľa.

A kto si ty, priateľ môj/ priateľka moja?

Môžete sa pokúsiť menovať svojich predkov, alebo sa zamyslieť nad významom svojho mena a podeliť sa o tieto informácie s vaším susedom.

ČÍTANIE ZO ŽALMOV

Aké milé sú tvoje príbytky, Hospodin zástupov!

Hospodinovi patrí zem i to, čo ju naplňa, svet i tí, čo ho obývajú.

Moja duša sa umára túžbou po nádvoriach Hospodina; moje srdce i telo plesajú v ústrety živému Bohu.

Hospodinovi patrí zem i to, čo ju naplňa, svet i tí, čo ho obývajú.

Veď aj vrabec si nájde domov a lastovička hniezdo, kde si kladie mláďatá pri tvojich oltároch, Hospodin zástupov, môj Kráľ a môj Boh. Blahoslavení tí, čo bývajú v tvojom dome a ustavične ťa chvália.

Hospodinovi patrí zem i to, čo ju naplňa, svet i tí, čo ho obývajú.

Keď prechádzajú vyschnutým údolím, menia ho na prameň, aj jesenný dážď ho pokrýva požehnaním. Hospodin zástupov, blahoslavený človek, čo dúfa v teba!

Hospodinovi patrí zem i to, čo ju napíňa, svet i tí, čo ho obývajú.

VĎAKA ZA NAŠU ZEM

Ó, Stvoriteľ náš! Ty dávaš silu celému stvorenstvu, Teba chceme velebiť. Vypočuj, prosíme, svoj ľud!

Chválime Tvojho Svätého Ducha, ktorý obnovuje svet a povoláva nás, aby sme sa s láskou starali o to, čo si Ty stvoril na východe, na západe, na juhu i na severe. Chceme byť súčasťou kolobehu života tak, ako si nám Ty kedysi túto úlohu zveril. Príď, Duchu Svätý, do tohto nášho spoločenstva.

(Počas nasledujúcich modlitieb sa účastníci postupne obracajú na všetky štyri svetové strany.)

-> *(Otočení smerom k východu)*

Tam je miesto úsvitu, plné nádhery rána, tam tí, ktorí hľadajú cestu pri zrode každého nového dňa, nanovo uvidia. Všetci tí, ktorí oslavujú život okolo seba a všetci, ktorí oslavujú svoj život, budú žiariť svetlom v sláve, keď opäť svitne ráno. Volajme spoločne

Príď, Duchu Svätý, príď!

-> *(Otočení smerom k juhu)*

Na juhu, tam je sila rastu, tam je múdrosť zeme. Tam znie pieseň bolesti z umierania a zároveň pieseň radosti z nového života. Tam sa Zem vzdáva svojej životnej sily, aby srdcia jej detí mohli každým dňom biť; tam chceme my ďakovať za svätosť tej zeme, po ktorej smieme kráčať a dnes jej spoločne chceme úctu vzdávať. Volajme spoločne

Príď, Duchu Svätý, príď!

-> *(Otočení smerom k západu)*

Tam videnie dôjde poznania. Tam sa zjavil obraz služobníka, ktorý nám prišiel hlásať evanjelium. Chráň nás na konci každého dňa a naplňaj nás svojim pokojom. Volajme spoločne

Príd', Duchu Svätý, príd'!

-> (*Otočení smerom na sever*)

Dvíhame svoj zrak k nášmu Bohu, Stvoriteľovi, ktorý očisťuje našu Zem snehom, vetrom i dažďom. Upierame svoj zrak na Ježiša, ktorý nás naplňa svojou ohromnou milosťou a milosrdenstvom, a láskavo berie do náručia všetkých ľudí. Upierame svoj zrak na Svätého Ducha, ktorý prichádza, aby nás naplňal a inšpiroval. Volajme spoločne

Príd', Duchu Svätý, príd'!⁴

SPEV PIESNE

Ak je to možné, zaspievame pieseň, ktorej témou je oslava Boha ako Stvoriteľa. Môžeme zaspievať pieseň, ktorú poznajú zúčastnení aj z iných denominácií.

ÚKON KAJÚCNOSTI

„Chvála Ti, Pane môj, skrze našu sestru, matku zem, ktorá udržiava naše životy, a ktorej plodmi sú ovocie, pestrofarebné kvetiny a bylinky.“ Týmito slovami nám svätý František z Assisi pripomína, že náš spoločný domov je akoby našou sestrou, s ktorou zdieľame svoj život. Máme nádhernú spoločnú matku, ktorá nám otvára svoju náruč, aby si nás mohla privinúť. Naša sestra však dnes hlasno narieka, a to pre rany, ktoré sme jej sami spôsobili naším nezodpovedným a nerozvážnym užívaním všetkého, čím ju Boh obdaroval. Naša zem trpí pod záťažou a našou nevšímavosťou, najbiednejšia z biednych, opustená a zanedbaná. Naša zem vzdychá a trpí pôrodné bolesti (Rim 8,22). A my vyznávame našu vinu.

Ježiš Kristus nemohol nájsť miesto, kde by sklonil hlavu. Kvôli našej túžbe po moci, sú milióny rodín nútené opustiť svoje domovy. Mnohí nemajú prístup ani

---

⁴ Prevzaté z: Oslava Stvorenia: Pocta pôvodným obyvateľom, Kelly Sherman-Conroy, ELCA.

len k čistej vode a k miestu, kde by sa mohli dôstojnejšie venovať osobnej hygiene.

Zmiluj sa nad nami, pre Zem, ktorú si stvoril a všetko, čo na nej žije.

Všetky zvieratá na zemi a všetky nebeské vtáky majú miesto, ktoré je pre nich domovom. My však zneužívame krajinu, ornú pôdu, vodu aj vzduch, narúšame prirodzené prostredie všetkých tvorov. Milióny druhov tak už viac nemajú žiaden domov.

Zmiluj sa nad nami, pre Zem, ktorú si stvoril a všetko, čo na nej žije.

Ty si požehnal všetkých ľudí tejto Zeme. My však nadmieru využívame stvorené dary, ničíme krajinu a pôdu, a tí, ktorých život bol odnepamäti spätý so Zemou, prichádzajú o spôsob obživy.

Zmiluj sa nad nami, pre Zem, ktorú si stvoril a všetko, čo na nej žije.

Horčičné semienko je niečo úžasné. Keď vyrastie, poskytne miesto pre odpočinok mnohým menším tvorom. My ľudia sa však staráme iba sami o seba. Nemyslíme na starostlivosť o iných, nesnažíme sa byť ohľaduplní a pohostinní k ostatnému stvorenstvu.

Zmiluj sa nad nami, pre Zem, ktorú si stvoril a všetko, čo na nej žije.

Pomáhaj nám, Pane, pamätať, že my sami sme iba „prachom zo zeme“ (Gn 2,7). Naše vlastné telá sú stvorené z jej prvkov, dýchame jej vzduch, svoj život i osvieženie čerpáme z jej vôd. Daj nám na to pamätať a povolávaj nás.

Pomôž nám, Bože, oslobodiť sa od túžby vytrhať svoje korene z Tvojej záhrady, z nášho pozemského domova. Odvráť od nás túžbu vládnuť nad Zemou. Povolávaj nás, kým sa nenaučíme o ňu postarať tak, ako je potrebné. Zhromažďuj nás, Pane, aby sme s Tvojou pomocou mohli budovať zdravé a spravodlivé vzťahy. Osvecuj nás svojím Duchom, ktorý obnovuje tvár Zeme a chráni domovy nás všetkých.

ČÍTANIE Z PÍSMA SVÄTÉHO

Tento materiál obsahuje v záverečnej časti aj zoznam biblických textov vhodných pre túto príležitosť. Môžeme použiť aj texty, ktoré budú vhodné aj do konkrétnej situácie toho-ktorého zhromaždenia. Navrhované texty sú dostupné aj na stránke <https://www.seasonofcreation.org> (Poznámka prekladateľov: Po prečítaní Biblických textov je priestor na príhovor/homíliu/kázeň.).

SPEV PIESNE

Pri výbere piesne skúsme nájsť takú, ktorá reflektuje bohatstvo a rozmanitosť Božieho stvorenia. Môžeme zaspievať pieseň, ktorú poznajú zúčastnení aj z iných denominácií.

VYZNANIE VIERY

Patríme Stvoriteľovi, na ktorého obraz sme boli všetci stvorení.

Vďaka Bohu smiem dýchať, skrze Boha sme živí, v Bohu je život náš i celého stvorenia.

Patríme Ježišovi Kristovi, ktorý je pravým obrazom Boha i ľudstva.

V ňom Boh dýcha, skrze neho je Boh živý, v ňom máme zmierenie.

Patríme Svätému Duchu, ktorý nám dáva nový život a silu pre našu vieru.

V Duchu svätom láska dýcha, skrze Ducha je pravda živá, dych Boží na nás pôsobí.

Patríme Svätej Trojici, ktorá je jedna vo všetkých a v ktorej Traja sú jedno.

Bohom Otcom sme všetci stvorení, Synom sme všetci vykúpení a Duchom sme všetci zjednotení.

Všetci patríme na Zem, do nášho spoločného domova.

Zem i všetko, čo na nej žije, patrí nášmu Pánovi. Amen.

VYHLÁSENIE ZBIERKY

Možno si budete priať vyhlásiť počas bohoslužby zbierku. Môžete zvážiť či zbieranými peniazmi podporíte nejaký konkrétny projekt či službu, ktoré majú za cieľ ekologickú obnovu, alebo prispievajú k boju proti klimatickej nespravodlivosti. Môžete si tiež vytvoriť akúsi výstavku či prezentáciu o stromoch, rastlinách a zvieratách, ktoré žijú vo vašom okolí a zvýšiť tak povedomie ľudí o tom, ako veľmi si naša krajina potrebuje odpočinúť a nabráť sily.

ĎAKOVNÁ MODLITBA

Kedykoľvek sme zidení ako sestry a bratia, mali by sme vzdávať vďaku nášmu Pánu. Spojme naše srdcia i mysle a myslíme spoločne na všetko, čo náš milujúci Boh stvoril.

Milujúci Bože, ďakujeme.

Myslíme aj našu matku Zem, po ktorej denne kráčame a ktorá nás udržiava nažive a každý život v nej nachádza, čo potrebuje. Myslíme aj na minerály, kamene, huby a baktérie, ktoré dávajú život pôde, živočíchom aj celým ekosystémom. Modlíme sa za to, aby sme sa naučili po našej Zemi kráčať s väčším rešpektom.

Milujúci Bože, ďakujeme.

Pomáhaj nám pamätať na to, prečo sme sa zišli ako spoločenstvo. Pre dobro tohto miesta a pre dobro všetkých živých tvorov či rastlín, pre ktoré je toto miesto domovom.

Milujúci Bože, ďakujeme.

Daj nám pamätať na celé ľudstvo, ktorého prospech a prežitie závisí od osudu našej planéty. Do našej modlitby vkladáme mužov, ženy a deti, ktorí prišli o svoje domovy.

Milujúci Bože, ďakujeme.

Dnes myslíme aj na posvätnú a vzácnu vodu celého sveta: obrovské oceány, zdroje podzemných vôd, jazerá, rieky, potoky a bystriny. Myslíme na život, ktorým sa vody hemžia a ktorý je našou potravou.

Milujúci Bože, ďakujeme.

Myslíme aj na život rastlín tohto sveta. Myslíme na život, ktorý je skrytý v zemi – na korene a zeleninu. Myslíme na život, ktorý je nad zemou iba sčasti – na trávu, bylinky, rastliny a kríky. Myslíme na ohromné množstvo rôznych plodov, ktoré nám náš Stvoriteľ daroval. Napokon myslíme aj na úchvatné lesy plné krásnych stromov, ktoré sú Jeho dielom.

Milujúci Bože, ďakujeme.

Chceme pamätať aj na všetky zvieratá, ktoré obývajú Zem, na všetky, ktoré sa plazia, kráčajú, plávajú či lietajú. Vzdávame vďaku za tie, ktoré sa pre nás stali potravou; za tie, ktoré svojím životom udržiavajú v prírode rovnováhu; za tie, ktoré sa stali našimi spoločníkmi a priateľmi.

Milujúci Bože, ďakujeme.

Myslíme aj na nebeské vtáky, ktoré sú okrídlenými poslami medzi nami a naším Stvoriteľom.

Milujúci Bože, ďakujeme.

Chceme pamätať aj na všetky vzájomné vzťahy v prírode, ktoré udržiavajú rovnováhu, a tým aj náš život na miestach, kde žijeme. Ďakujeme za „tri sestry“ kukuricu, fazuľu a tekvicu, ktoré sa navzájom vyživujú, ochraňujú a dopĺňajú, ak rastú spoločne (môžete použiť vlastné príklady rastlín, plodín či živočíchov, ktoré sú charakteristické pre vašu oblasť a spôsob života, a ktoré najlepšie prosperujú, ak rastú spolu). Tieto úzke vzťahy v prírode sú darom od nášho Stvoriteľa a pomáhajú nám prežiť.

Milujúci Bože, ďakujeme.⁵

Pane náš a Stvoriteľ náš! Zhliadni na svoje stvorenia zhromaždené dnes na tomto mieste. Prosíme Ťa, Ty nás vysielaj na miesta, kde nás chceš mať, aby sme našimi životmi a skutkami mohli byť služobníkmi spravodlivosti pre celé tvoje stvorenstvo. Pomôž nám kráčať v ústrety zmenám a rozhodnutiam, a držať sa pritom Tvojej správnej cesty. Ochraňuj a obnovuj náš spoločný

---

5 Inšpirované modlitbou vďakyvzdania príslušníkov kmeňovej federácie Haudenosaunee, zachovanou, medzi inými, aj arcibiskupom Markom MacDonaldom, ktorý pôsobil ako arcibiskup v Národnej Anglikánskej Cirkvi Pôvodných Obyvateľov.

domov. Nás osvećuj a drž vo svojej milosti. Pán náš a Stvoriteľ náš, buď s nami v tento deň i v každom čase. Amen. ⁶

MODLITBA PÁNOVA

Modlíme sa spoločne modlitbu, ktorú nás naučil Pán Ježiš:

Večný Duch, Stvoriteľ Zeme, Darca života, ktorý si musel znášať bolesť,

Zdroj všetkého, čo existuje i toho, čo príde,

Otec i Matka nás všetkých,

Milujúci Bože, ktorému patria nebesá!

Nech Tvoje presväté meno znie celým svetom!

Nech po cestách Tvojej spravodlivosti kráčajú všetky národy sveta!

Nech sa všetko stvorenstvo ponáhľa plniť tvoju nebeskú vôľu!

Spoločenstvo Tvojich milovaných nech je nositeľom pokoja, slobody a nádeje na Zemi!

Chlebom, ktorý aj dnes potrebujeme, nasýť nás!

Odpusť nám, prosíme, bolesť a rany, ktoré si vzájomne spôsobujeme!

Posilňuj nás, keď prichádzajú pukušenia!

Ušetri nás od skúšok, ktoré sú nad naše ľudské sily!

Vysloboď nás z obkľúčenia všetkého zlého!

Lebo Ty vládneš v sláve a Tvojou mocou je láska, teraz i naveky vekov.

Amen. ⁷

OBRAD POKOJA

Ak zostávame v Kristovi, stávame sa novým stvorením. Jeden domov. Jedno telo.

Boh je okolo nás. Boh je v našom vnútri. Ďakujeme nášmu Stvoriteľovi.

---

⁶ Prevzaté z: *Oslava Stvorenia: Pocta pôvodným obyvateľom, Kelly Sherman-Conroy, ELCA.*

⁷ Prevzaté z *Knihy modlitieb Nového Zélandu/ He Karakia Mihinare o Aotearoa. Táto verzia Modlitby Pánovej bola ovplyvnená Maorskými teológmi.*

Ty si do našej ľudskej prirodzenosti vštepil starostlivosť a láskavosť. Pozdravme sa teraz navzájom na znak Božej spravodlivosti a pokoja, lásky, odpustenia a milosti. Pokoj nášho Stvoriteľa nech je so všetkými vami a všetkým stvoreným.

Pokoj s tebou.

Boh nás pozýva, aby sme ukázali, že nám na ostatných záležitostiach a sme pozvaní podeliť sa o pokoj s našimi sestrami a bratmi. Prejavme starostlivosť a láskavosť aj voči miestu, kde sa stretávame a tiež voči všetkým tvorom, ktoré toto miesto nazývajú domovom.⁸

POŽEHNANIE

Nech milostivý Boh, na ktorého slovo povstalo stvorenie,
ktorý dal podobu skvostným poľným ľaliám,
a ktorý premieňa chaos na poriadok,
vedie všetkých nás ku zmene nášho života a našej pozemskej cirkvi,
aby bola Božia sláva viditeľná v celom Jeho stvorenstve.⁹

---

⁸ Prevzaté z: Oslava Stvorenia: Pocta pôvodným obyvateľom, *Kelly Sherman-Conroy, ELCA.*

⁹ Prevzaté z programu CTBI; *Spoločenstvo cirkví v Británii a Írsku – Eko spoločenstvo.*

OSLAVA BOŽIEHO STVORENSTVA - PRÍPRAVKY NA NEDELE

XIV. NEDEĽA PO TROJICI (5. SEPTEMBER 2021)

DOM SPRAVODLIVOSTI PRE VŠETKÝCH

Príslovia 22: 1- 2, 8- 9, 22 – 23

¹ Dobré meno je viac ako veľké bohatstvo, priazeň je lepšia než striebro a zlato. ² Boháč a bedár sa v niečom stretajú: obaja sú dielom Hospodina. ⁸ Kto seje nepravosť, bude žať skazu a prút jeho hnevu sa pominie. ⁹ Kto hľadá vlúdny okom, bude požehnaný, lebo dáva bedárovi zo svojho chleba. ²² Nezdieraj bedára, lebo je chudobný, a nešliap po biednom v bráne, ²³ lebo Hospodin sa ujme ich sporu a okradne o život ich okrádačov.

Žalm 125

¹ Pútnická pieseň. Tí, čo sa spoliehajú na Hospodina, sú ako vrch Sion: nepohne sa, trvá naveky. ² Ako sú vrchy vôkol Jeruzalema, tak je Hospodin vôkol svojho ľudu odteraz až naveky. ³ Nespočinie teda žezlo bezbožnosti nad územím spravodlivých, aby spravodliví nesiahli po bezpráví. ⁴ Hospodin, dobre rob dobrým, tým, čo majú úprimné srdce! ⁵ Nech však tých, čo sa dávajú na krivolaké cesty, Hospodin zaženie aj s páchatelmi nepravosti! Pokoj nad Izraelom!

List Jakuba 2: 1 – 10, 14- 17

¹ Bratia moji, nespájajte vieru v nášho Pána slávy, Ježiša Krista, s uprednostňovaním niekoho. ² Lebo ak by do vášho zhromaždenia vošiel muž so zlatými prsteňmi, v honosnom odeve a vošiel by aj chudobný v špinavom odeve, ³ a vy by ste so sympatiou pohliadli na toho, čo nosí honosný odev, a povedali by ste: „Ty sa posad' pekne sem!“, zatiaľ čo chudobnému by ste povedali: „Ty stoj tam alebo sadni si k mojej podnožke!“, ⁴ vari ste týmto neurobili rozdiel medzi nimi a nestali ste sa zle usudzujúcimi sudcami? ⁵ Bratia moji milovaní, počúvajte: Azda Boh nevyvolil tých, čo sú podľa sveta chudobní, aby sa stali bohatými vo viere a dedičmi kráľovstva, prisľúbeného tým, čo ho milujú? ⁶ Avšak vy ste chudobného znevážili. Vari vás práve bohatí neutláčajú a nevláčia pred súdy? ⁷ Nerúhajú sa práve oni vznešenému menu, ktoré sa vzývalo nad vami? ⁸ Dobre robíte, ak uskutočňujete kráľovský zákon podľa

Písma: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!⁹ Ak však niekoho uprednostňujete, páchate hriech a Zákon vás usvedčuje z jeho prestúpenia.¹⁰ Ved' keby niekto zachoval celý Zákon, ale prestúpil by ho v jednom prikázaní, previnil by sa proti všetkým.

¹⁴ Čo osoží, bratia moji, ak niekto hovorí, že má vieru, ale nemá skutky? Či ho môže taká viera spasíť? ¹⁵ Ak brat alebo sestra sú nahí a chýba im denný pokrm, ¹⁶ čo im osoží, ak im niekto z vás povie: „Chodte v pokoji, zohrejte sa a najedzte sa“, no nedáte im, čo potrebujú pre telo? ¹⁷ Tak aj viera: Ak sa nedokazuje skutkami, sama osebe je mŕtva.

Evanjelium podľa Marka 7: 24 – 31

²⁴ Ježiš vstal a odišiel odtiaľ do končín Týru. Vošiel do domu, no nechcel, aby sa to niekto dozvedel, ale nedalo sa to utajiť. ²⁵ Hneď sa o ňom dopyčovala žena, ktorej dcérka bola posadnutá nečistým duchom. Prišla a padla mu k nohám. ²⁶ No tá žena bola pohanka, rodom Sýrofeničanka, a prosila ho, aby vyhnal z jej dcéry démona. ²⁷ On jej však povedal: „Dovoľ, aby sa najskôr nasýtili deti. Nie je dobré vziať chlieb deťom a hodiť ho šteňatám.“ ²⁸ Žena mu odpovedala: „Iste, Pane, lenže aj šteňatá sa živia pod stolom omrvinkami po deťoch.“ ²⁹ Povedal jej: „Pre toto slovo choď, démon tvoju dcéru opustil.“ ³⁰ Keď sa vrátila domov, našla ležať dieťa v posteli a démon bol preč.

³¹ Potom odišiel z týrskeho kraja a cez Sidon prišiel ku Galilejskému moru naprieč dekapolským krajom. ³² Tu mu priviedli hluchého a takmer nemého človeka. Poprosili ho, aby naň položil ruku. ³³ Vzal ho bokom od zástupu, vložil mu prsty do uší, dotkol sa slinou jeho jazyka, ³⁴ pohliadol k nebu, vzdychol a povedal mu: „Effatha,“ čo znamená: „Otvor sa!“ ³⁵ Hneď sa mu otvorili uši a puto jazyka sa uvoľnilo, takže správne rozprával. ³⁶ Ježiš im prikázal, aby to nikomu nepovedali. Ale čím väčšmi im to prikazoval, tým viac to rozhlasovali ³⁷ a s nesmiernym úžasom hovorili: „Všetko robí dobre! Aj hluchým dáva sluch a nemým reč!“

Poznámky:

- Slovo Oikos, ktoré v gréčtine označuje „dom“, tvorí základ slova ekonómia, čo na celosvetovej úrovni znamená hospodárenie s dostupnými zdrojmi a surovinami. Ako veľmi sa líši súčasné chápanie

dôležitosti ekonómie od významu pôvodného oikonomos, ktoré hovorilo o vytvorení bezpečného a spravodlivého domova pre všetkých?

- Príslovia 22 a List Jakuba 2 jasne hovoria o tom, že Boh sa zastane utláčaných, a že chudoba a nespravodlivosť sú silno prepojené s naším ekonomickým počínaním a jednotlivými ekonomickými systémami.
- Vo svete panuje klimatická nespravodlivosť, kde nekontrolované využívanie fosílnych palív vedie k neistote, katastrofám a utrpeniu chudobných a marginalizovaných obyvateľov Zeme. Čím je v takomto svete evanjelium? Môžeme prinášať dobrú správu bez toho, aby sme riešili spomínanú nespravodlivosť?
- List Jakuba 2: 6 „Avšak vy ste chudobného znevážili. Vari vás práve bohatí neutláčajú a nevláčia pred súdy?“ Myslí sa v tejto časti vybraného textu len na tých najbohatších alebo odkazuje aj na mnohých kresťanov, ktorí žijú pohodlným životom a zámerne ignorujú spojenie medzi životom v komfote (ktorý je vybudovaný na vykorisťovateľských a neudržateľných ekonomických praktikách) a medzi utrpením chudobných?
- V evanjeliu podľa Marka 7: 28 – 29 Ježiš pochváli a povzbudí Sýrofeničanku (ženu a ešte k tomu pohanku) za to, že sa s ním púšťa do debaty o viere, a navyše vylieči jej dcéru! Existujú prípady nespravodlivosti, kedy Boh vyzerá, že mlčí, a ktoré nás vedú k tomu, že s Ním v našich modlitbách zápasíme?

XV. NEDEĽA PO TROJICI (12. SEPTEMBER 2021)

EKOLÓGIA: MÚDROŠŤ NAŠEJ ZEME

Príslovia 1: 20 – 33

²⁰ Múdrošť na ulici kričí, hlasne volá na námestiach, ²¹ na baštách znie jej volanie a v mestských bránach prednáša reči: ²² „Vy neskúsení, dokedy budete mať radi prostoduchosť, a dokedy sa budú posmešníci schuti vysmievať a blázni nenávidieť poznanie? ²³ Venujte pozornosť mojim výčitkám! Hľa, vylejem na vás svojho ducha, oznámim vám svoje slová. ²⁴ Pretože som vás volala, a vy ste sa vzpierali, vystrela som ruku, no nikto si to nevšímal, ²⁵ odmietli ste každú moju

radu a na moje výčitky ste nedbali,²⁶ aj ja sa budem z vašej záhuby smiať a posmievať sa, keď na vás doľahne strach,²⁷ keď ako búrka príde na vás záhuba a váš zánik sa priženie sťa víchrica, keď na vás doľahne úzkosť a súženie.²⁸ Potom budú na mňa volať, ale ja sa neozvem, budú ma vyhľadávať, no nenájdu ma,²⁹ pretože nenávideli poznanie, nezvolili si bázeň pred Hospodinom,³⁰ moju radu odmietli a pohrdli každou mojou výčitkou.³¹ Nech sa len najedia plodov svojho konania a nasýtia sa svojimi zámermi.³² Neskúsených totiž zabije ich poblúdenie a bláznov zahubí ich bezstarostnosť;³³ kto však mňa počúva, bude žiť v bezpečí, pokojne bez strachu zo zla.“

Žalm 19

¹ Zbormajstrovi. Dávidov žalm. ² Nebesia rozprávajú o Božej sláve, obloha hlása dielo jeho rúk. ³ Deň dňu odovzdáva správu, noc noci zvestuje poznanie ⁴ bez reči, bez slov, nepočuť ich hlas. ⁵ Ich posolstvo znie po celej zemi a ich oznamy doletia až po končiny sveta. Postavil na nich slnku stan. ⁶ Ono vychádza ako ženích zo svojho príbytku, teší sa ako hrdina, čo beží do cieľa. ⁷ Na jednom kraji nebies vychádza, na druhom zapadá; nič sa neskryje pred jeho páľavou. ⁸ Hospodinov zákon je dokonalý, občerstvuje dušu. Hospodinovo rozhodnutie je spoľahlivé, neskúseného robí múdrym. ⁹ Hospodinove príkazy sú správne, srdce naplňajú radosťou. Hospodinov príkaz je jasný, očiam dáva svetlo. ¹⁰ Bázeň pred Hospodinom je čistá, zostáva naveky; Hospodinove výroky sú pravdivé, všetky sú spravodlivé. ¹¹ Vzácnejšie sú ako zlato, ako množstvo rýdzeho zlata; sladšie sú ako med, ako med z plástov. ¹² Napomínajú aj tvojho služobníka; kto ich zachováva, má hojnú odmenu. ¹³ Kto si uvedomuje svoje poblúdenia? Zbav ma aj skrytých vín. ¹⁴ Ochráň svojho sluhu aj pred spupnými, aby ma neovládli. Potom budem bez úhony, zbavený veľkého hriechu. ¹⁵ Nech ti je príjemná reč mojich úst a úvahy môjho srdca pred tebou, Hospodin, moja Skala a môj Vykupiteľ!

List Jakuba 3:1- 12

¹ Bratia moji, nechcete mnohí byť učiteľmi, ved' viete, že budeme prísnejšie súdení. ² Všetci sa totiž v mnohom prehrešujeme. Ak sa niekto neprehrešuje slovom, je dokonalý muž, schopný udržať na uzde aj celé telo. ³ Keď koňom

dávame do papule zubadlá, aby nás poslúchali, usmerňujeme tým aj celé ich telo. ⁴ Alebo si predstavte aj lode: Hoci sú také veľké a ženú ich prudké vetry, usmerňuje ich celkom malé kormidlo, kamkoľvek chce kormidelník. ⁵ Tak aj jazyk je síce malým údom, ale dokáže veľké veci. Pozrite: Aký malý oheň, a aký veľký les zapáli! ⁶ Aj jazyk je oheň, svet neprávosti. Medzi našimi údmí je zasadený ako ten, čo poškvŕňuje celé telo a rozpaľuje kolobeh života, sám podpaľovaný peklom. ⁷ Všetky druhy divej zveri aj vtákov, plazov a morských tvorov môže skrotiť človek a aj skrotil, ⁸ ale jazyk, toto nepokojné zlo, plné smrtiaceho jedu, nik z ľudí nemôže skrotiť. ⁹ Ním dobrorečíme Pánovi a Otcovi a ním preklíname ľudí, stvorených na Božiu podobu. ¹⁰ Z tých istých úst vychádza dobrorečenie i kliatba. Bratia moji, nemá to tak byť! ¹¹ Vari z jedného prameňa tým istým otvorom vyviera sladká aj horká voda? ¹² Bratia moji, môže azda figovník rodiť olivy alebo vinič figy? Ani slaný prameň nemôže vydať sladkú vodu.

Evanjelium podľa Marka 8: 27- 38

²⁷ Ježiš so svojimi učeníkmi vyšiel do dedín pri Cézarei Filipovej. Cestou sa svojich učeníkov spýtal: „Za koho ma ľudia pokladajú?“ ²⁸ Odpovedali mu: „Za Jána Krstiteľa, niektorí za Eliáša a iní za jedného z prorokov.“ ²⁹ On sa ich opýtal: „A za koho ma pokladáte vy?“ Peter mu odpovedal: „Ty si Kristus!“ ³⁰ No on im dôrazne prikázal, aby o ňom nikomu nehovorili.

³¹ Potom ich začal učiť, že Syn človeka musí mnoho trpieť. Zavrhnú ho starší, veľkňazi i zákonníci, zabijú ho, ale na tretí deň vstane z mŕtvych. ³² Hovoril im to celkom otvorene. Peter ho odviedol nabok a začal mu dohovárať. ³³ On sa obrátil k učeníkom a Petra pokarhal: „Chod' za mňa, satan, lebo nemyslíš na Božie veci, ale na ľudské.“

³⁴ Zavolať k sebe zástup aj s učeníkmi a povedal im: „Ak ma niekto chce nasledovať, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. ³⁵ Lebo kto by si chcel zachrániť život, stratí ho. Kto však stratí svoj život pre mňa a pre evanjelium, zachráni si ho. ³⁶ Veď čo osoží človeku, ak získa aj celý svet, ale uškodí svojmu životu? ³⁷ Čo dá človek na výmenu za svoj život? ³⁸ Kto sa pred týmto cudzoložným a hriešnym pokolením bude hanbiť za mňa a za moje slová, za toho sa bude hanbiť aj Syn človeka, keď príde v sláve svojho Otca so svätými anjelmi.“

Poznámky:

- Grécke slovo „oikos“ tvorí tiež základ slova ekológia, teda vedy, ktorá skúma vzťahy medzi jednotlivými organizmami (vrátane nás, ľudí) a tiež medzi organizmami a okolitým prostredím
- V knihe Prísloví predstavuje personifikovanú múdrosť postava ženy, ktorá bola prítomná pri stvorení a zapojená do procesu tvorenia (8:22–31). Teológovia majú rozdielne názory na to, koho má táto Múdrosť predstavovať – ide iba o básnický prostriedok alebo je tu reprezentovaná osoba Ducha Svätého či dokonca Krista?
- Nezáleží na tom, ktorý z názorov zastávame. Isté je, že Múdrosť pochádza od Boha a do sveta vstupuje jednak cez naše skúmanie stvoreného sveta, a pravdaže skúmaním Písma. Žalm 19 nádherne vykresľuje „obe Božie knihy“: prírodu (verše 1–6) a Písmo (verše 7–11). Ako a akú múdrosť môžeme získať študovaním oboch spôsobov Božieho zjavenia sa?
- Akým spôsobom hovorí text Prísloví 1:26–30 (o tom, ako sa katastrofa, často i ekologického charakteru, prevalí cez tých, ktorí ignorujú Božiu Múdrosť) do našej dnešnej situácie? Poznáte príklady z vlastného okolia, ktoré môžete použiť?
- V liste Jakuba v 3:7–12 čítame veľmi intenzívne prirovnanie, kde autor na jednej strane ponúka kontrast toho, čo už človek v prírode dokázal skrotiť a neskrotného ľudského jazyka na strane druhej. Je možné, že naše postupné rozchádzanie sa s prírodou vedie k tomu, že sa správame viac neprirodzene a dokážeme vyriečiť omnoho zraňujúcejšie slová?
- V Markovom evanjeliu 8:34–35, Ježiš vyzýva svojich nasledovníkov, aby vzali svoj kríž a nasledovali ho. Ako môžeme my dnes, v čase vážnych ekologických problémov, vziať svoj kríž a nasledovať Krista ako Pána stvorenstva? Pri tejto príležitosti si môžeme pripomenúť napríklad aj príbehy environmentálnych aktivistov, ktorí v Latinskej Amerike prišli o život v boji proti vlastným záujmom mocných, kvôli ktorým títo lynčujú Božie stvorenie.
- Marek 8:36–37, Ježiš sa pýta, čo osoží človeku ak aj získa celý svet ale kvôli tomu stratí vlastnú dušu. Tento verš nás pozýva nielen k tomu, aby sme sa sústredili na duchovné veci, ale môžeme v ňom tiež vidieť volanie

k tomu, aby sme bojovali proti akémukoľvek materializmu, ktorý nám zatvrdzuje srdcia voči Bohu a voči pravej Múdrosti.

XVI. NEDEĽA PO TROJICI (19. SEPTEMBER 2021)

BUDOVANIE POKOJA AKO ZÁKLAD PRE BUDOVANIE DOMOVA

Príslovia 31: 10 - 31

¹⁰ Kto nájde ženu statočnú? Je omnoho cennejšia než perly. (bét) ¹¹ Srdce jej muža jej dôveruje, nebude mu chýbať zisk. (gimel) ¹² Hospodári mu dobre, nie zle, po celý svoj život. (dalet) ¹³ Dbá o dostatok vlny a ľanu, vlastnými rukami s chuťou pracuje. (hé) ¹⁴ Podobá sa lodiam kupcov, svoj chlieb priváža zďaleka. (vav) ¹⁵ Vstáva ešte za noci, aby dala pokrm svojmu domu a príkazy svojim slúžkam. (zajin) ¹⁶ Vyhliadne si pole a kúpi ho, z ovocia svojich rúk vysádza vinicu. (chét) ¹⁷ Bedrá si silou opáše a posilní si ramená. (tét) ¹⁸ Okusuje, aké dobré je jej počínanie, jej lampa v noci nezhasína. (jód) ¹⁹ Jej ruky siahajú po praslici, jej dlane sa chopia vretena. (kaf) ²⁰ Svoju dlaň otvára chudobnému a k núdznemu svoje ruky vystiera. (lamed) ²¹ Nebojí sa o svoj dom, keď sneží, lebo všetci v dome majú po dva odevy. (mém) ²² Narobila si prikrývky, jej odev je z jemného ľanu a purpuru. (nún) ²³ Jej manžel je známy v bránach, keď zasadá so staršími krajiny. (samech) ²⁴ Vyrába a predáva plátno, kupcom dodáva opasky. (ajin) ²⁵ Sila a dôstojnosť sú jej odevom, s úsmevom sa díva na nastávajúci deň. (pé) ²⁶ Ústa otvára v múdrosti a na jazyku má láskavé poučenie. (cadé) ²⁷ Dozerá na chod domácnosti a neje z chleba povaľačov. (kóf) ²⁸ Keď vstanú jej synovia, blahorečia jej, aj jej muž ju zahŕňa pochvalou: (réš) ²⁹ „Statočne si vedú mnohé ženy, ale ty ich všetky predstihneš!“ (šín) ³⁰ Pôvab je klamlivý a krása prchavá, ale žena, čo má bázeň pred Hospodinom, zasluhuje si chválu. (tav) ³¹ Dajte jej z ovocia jej rúk, nech ju chvália v bránach jej skutky!

Žalm 1

¹ Blahoslavený ten, kto nechodí podľa rady bezbožných, nestojí na ceste hriešnikov, nesesdáva v kruhu posmešnikov, ² ale záľubu má v zákone

Hospodina, o jeho zákone rozjíma dňom i nocou. ³ Bude ako strom zasadený pri vodných tokoch, čo úrodu dáva vo svojom čase, jeho lístie nevädne a všetko, čo robí, darí sa mu. ⁴ Inak je to s bezbožníkmi, tí sú ako plevy, ktoré odnáša vietor. ⁵ Preto bezbožníci neobstoja pred súdom ani hriešnici v zhromaždení spravodlivých. ⁶ Hospodin pozná cestu spravodlivých, no cesta bezbožníkov vedie do záhuby.

Jakub 3:13 – 4:3, 7-8a

¹³ Kto je medzi vami múdry a rozumný? Nech dobrým správaním preukáže svoje skutky v múdrej tichosti. ¹⁴ Ak však máte v srdci horkú závišť a neznášanlivosť, nevychvaľujte sa a neluhajte proti pravde. ¹⁵ To nie je múdrosť prichádzajúca zhora, ale prízemná, telesná a diabolská. ¹⁶ Veď kde je závišť a neznášanlivosť, tam je nepokoj a všetko možné zlo. ¹⁷ No múdrosť, ktorá prichádza zhora, je predovšetkým čistá, potom pokojamilovná, vlúdna, ústretová, plná milosrdenstva a dobrého ovocia, bez predsudkov a bez pokrytectva. ¹⁸ A ovocie spravodlivosti sa rozsieva v pokoji tým, čo šíria pokoj.

4: ¹ Odkiaľ pochádzajú boje medzi vami a odkiaľ rozbroje? Nie vari odtiaľ — z vašej žiadostivosti, ktorá brojí vo vašich údoch? ² Ste žiadostiví, ale nemáte; vraždíte a závidíte, ale nemôžete nič dosiahnuť; bijete sa a bojujete, ale nič nemáte, lebo neprosíte; ³ prosíte, ale nedostávate, lebo prosíte zle; chcete to premárniť podľa svojich zlých žiadostí.

⁷ Podriadte sa teda Bohu, ale vzoprite sa diablove a ujde od vás. ⁸ Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám.

Evanjelium podľa Marka 9: 30-37

³⁰ Odišli odtiaľ a prechádzali Galileou. Nechcel však, aby o tom niekto vedel. ³¹ Učil totiž svojich učeníkov a hovoril im: „Syn človeka je vydaný do rúk ľudí, zabijú ho, a keď ho zabijú, po troch dňoch vstane z mŕtvych.“ ³² Oni tie slová nechápali a spýtať sa ho báli.

³³ Tak prišli do Kafarnauma. Keď už bol v dome, pýtal sa ich: „O čom ste sa cestou zhovárali?“ ³⁴ Oni však mlčali. Cestou sa totiž medzi sebou dohadovali, kto z nich je najväčší. ³⁵ Ježiš si sadol, zavolať si Dvanástich a povedal im: „Kto

chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých!“³⁶ A vzal dieťa, postavil ho doprostred nich, potom ho zobral do náručia a povedal im:³⁷ „Kto prijíma jedno takéto dieťa v mojom mene, mňa prijíma. A kto mňa prijíma, nie mňa prijíma, ale toho, ktorý ma poslal.“

Poznámky:

- „Pokoje“ je stredom a srdcom kresťanského evanjelia. Žijeme v roztrieštenom svete, a aj vzťahy medzi ľuďmi, prírodou a Bohom sú hlboko porušené. V Kristovi Boh prichádza a prináša mier. Nielen duchovne, prostredníctvom odpustenia hriechov, ale aj do viditeľného sveta, aby nám pomáhal napraviť všetky zničené a rozbité vzťahy.
- Hebrejské slovo „šalom“, najčastejšie prekladané ako pokoj, zahŕňa vo svojom pôvodnom význame aj čisté a pevné vzťahy v každom smere: vzťah s Bohom, so sebou samým, s najbližším aj širším okolím, a tiež so zemou a jej stvoreniami. Ide vlastne o koncept „dobrého života“, ktorý spája vieru, spravodlivosť a budovanie mieru. Tento koncept je v texte Písma zobrazený ako ideálna manželka (Príslovia 31). Za pozornosť stojí zmienka o tom, ako sa stará o každého a o všetko okolo seba: jej rodinu, chudobných, krajinu, ekonomické záležitosti, ... Je to nádherné literárne zobrazenie toho, kto buduje mier a buduje domov; toho, kto šíri šalom veľmi praktickým spôsobom vo svojom najbližšom okolí.
- V nadväznosti na tému minulej nedele (Múdrosť), sa pozrime na text z listu Jakuba 3:17-18. Stojí tu: „¹⁷ No múdrosť, ktorá prichádza zhora, je predovšetkým čistá, potom pokojamilovná, vlúdna, ústretová, plná milosrdenstva a dobrého ovocia, bez predsudkov a bez pokrytectva. ¹⁸ A ovocie spravodlivosti sa rozsieva v pokoji tým, čo šíria pokoj.“ Ježiš povedal: „Blahoslavení tvorcovia pokoja, lebo oni sa budú volať Božími synmi.“ (Mt 5:9) Spojenie Boží synovia sa často používa na označenie tých, ktorí veria v Krista, teda cirkev. Akým spôsobom môžeme my, ako kresťanské spoločenstvo, byť tvorcami pokoja na oboch úrovniach – svetovej aj lokálnej - predovšetkým v kontexte nerovnosti a neudržateľného životného štýlu?
- V dnešnom evanjeliovom texte v Mk 9:36-37, Ježiš hovorí, že prijatím detí, prijímame samotného Boha. V dnešnom svete mnoho detí

i mladých ľudí trpí kvôli klimatickým zmenám veľkými obavami o budúcnosť. Môžeme prijať nebeského Otca aj tým, že budeme pozornejšie načúvať hlasu mladých ľudí a meniť svoje postoje a správanie ako reakciu na ich volanie?

XVII. NEDEĽA PO TROJICI (26. SEPTEMBER 2021)

MODLITBA ZA NAŠU PLANÉTU A JEJ OBYVATEĽOV

Ester 7:1-6, 9-10, 9:20-22

¹ Kráľ i Hamán prišli znovu popíjať s kráľovnou Ester. ² Druhého dňa, keď pili víno, kráľ sa zase spýtal Ester: „Aké máš želanie, kráľovná Ester? Aj keby to bola polovica kráľovstva, dostaneš to.“ ³ Kráľovná Ester odpovedala: „Ak som získala tvoju priazeň, ó, kráľ, a ak je to kráľovi prijateľné, nech mi je darovaný život na moje želanie a život môjho národa na moju žiadosť. ⁴ Boli sme totiž predaní — ja i môj národ —, aby nás vyhubili, zabíjali a zničili. Keby sme mali byť len predaní za otrokov a otrokyne, mlčala by som, lebo naše nešťastie by nestálo za to, aby sa kráľ pre to trápil.“ ⁵ Kráľ Ahasvér povedal kráľovnej Ester: „Kto a kde je ten, kto hodlá také niečo urobiť?“ ⁶ Ester odpovedala: „Tým zarytým nepriateľom je tento zlomyseľný Hamán.“ Hamán nato zostal celý ohromený pred kráľom a kráľovnou.

⁹ Vtedy povedal Charbona, jeden z eunuchov, kráľovi: „Tu je šibenica, ktorú prichystal Hamán pre toho Mordochaja, ktorý prehovoril v kráľov prospech. Stojí v Hamánovom dome a je vysoká päťdesiat laktov.“ Kráľ povedal: „Obeste ho na ňu!“ ¹⁰ Tak obesili Hamána na tú šibenicu, ktorú prichystal Mordochajovi, a kráľov hnev sa utíšil.

9: ²⁰ Potom Mordochaj spísal všetky tieto udalosti a rozoslal listiny všetkým Židom vo všetkých krajinách kráľa Ahasvéra, blízkym i vzdialeným, ²¹ aby ich zaviazal sláviť štrnásty deň mesiaca adár a pätnásty deň toho mesiaca ²² každý rok ako dni, v ktorých sa Židia zbavili svojich nepriateľov, a mesiac, ktorý sa im zmenil zo žiaľu na radosť a zo smútku na sviatok — aby ich svätili ako dni hodovania a radosti a vzájomného obdarúvania sa a obdarovania chudobných.

Žalm 124

¹ Pútnická Dávidova pieseň. Keby Hospodin nebol s nami, — nech povie Izrael —, ² keby Hospodin nebol s nami, keď proti nám povstali ľudia, ³ boli by nás zaživa pohltili, keď vzbĺkol ich hnev proti nám. ⁴ Voda by nás bola zatopila, jej prívál by sa bol cez nás prevalil. ⁵ Vzduťé vody by sa boli cez nás prevalili. ⁶ Nech je velebený Hospodin, že nás nevydal za korisť ich zubom! ⁷ Naša duša je ako vtáča, ktoré uniklo z osídla vtáčnika. Osídlo sa roztrhlo a my sme unikli. ⁸ Naša pomoc je v mene Hospodina, stvoriteľa neba i zeme.

List Jakuba 5:13-20

¹³ Trpí niekto medzi vami? Nech sa modlí! Raduje sa niekto? Nech spieva žalmy! ¹⁴ Je niekto medzi vami chorý? Nech si zavolá starších cirkvi a nech sa nad ním modlia, keď ho v Pánovom mene pomažú olejom. ¹⁵ A modlitba viery zachráni chorého a Pán ho pozdvihne. A ak sa dopustil hriechov, odpustia sa mu. ¹⁶ Vyznávajte si teda navzájom hriechy a modlite sa jeden za druhého, aby ste boli uzdravení. Veľa zmôže účinná modlitba spravodlivého. ¹⁷ Eliáš bol človek ako my, ale keď sa horlivo modlil, aby nepršalo, nepršalo na zemi tri roky a šesť mesiacov. ¹⁸ A znova sa modlil a nebo dalo dážď a zem vydala svoju úrodu. ¹⁹ Bratia moji, keď niekto z vás zblúdi od pravdy a ak ho potom niekto obráti, ²⁰ nech vie, že kto vráti hriešnika z jeho bludnej cesty, zachráni jeho dušu od smrti a zakryje množstvo hriechov.

Evanjelium podľa Marka 9:38-50

³⁸ Ján mu povedal: „Učiteľ, videli sme kohosi, ako v tvojom mene vyháňa démonov. Bránili sme mu, pretože nechodil s nami.“ ³⁹ Ježiš však povedal: „Nebráňte mu! Ak niekto bude konať mocný čin v mojom mene, nemôže mi hneď nato zlorečiť. ⁴⁰ Veď kto nie je proti nám, je s nami! ⁴¹ Ktokoľvek by vám dal napiť pohár vody, pretože patríte Kristovi, amen, hovorím vám, nepríde o svoju odmenu.

⁴² Kto by zvedol na hriech jedného z takýchto malých, čo veria vo mňa, pre toho by bolo lepšie, keby mu na krk zavesili mlynský kameň a hodili ho do mora. ⁴³ Ak ťa zvádza na hriech tvoja ruka, odtni ju! Lepšie ti bude vojsť do

života okyptený, ako byť uvrhnutý s oboma rukami do pekla, do neuhasiteľného ohňa. ⁴⁵ Ak ťa zvädza na hriech tvoja noha, odtni ju! Lepšie ti bude vojsť do života chromý, ako byť hodený s oboma nohami do pekla. ⁴⁷ Ak ťa zvädza na hriech tvoje oko, vylúp si ho! Lepšie ti bude vojsť do Božieho kráľovstva s jedným okom, ako byť hodený s oboma očami do pekla, ⁴⁸ kde ich červ neumiera a oheň nevyhasína. ⁴⁹ Každý bude solený ohňom. ⁵⁰ Soľ je dobrá; ak však soľ stratí svoju slanosť, čím ju ochutíte? Majte v sebe soľ a žite spolu v pokoji!“

Poznámky:

- Pri reakciách na klimatickú nespravodlivosť a environmentálne zmeny, sklzávame ako spoločnosť k tomu, že odpoveď ľudí na tieto témy vnímame iba ako aktivizmus, boj za zmeny a pod. Dnešné čítanie z Písma nás nabáda k tomu, aby sme sa v časoch krízy obracali v modlitbách k Bohu a uvedomovali si, že aj aktivizmus potrebuje svoje pevné základy v duchovne, ktoré nás udržiava a obnovuje.
- V liste Jakuba 5:13 čítame: „Trpí niekto medzi vami? Nech sa modlí!“ Text neskôr pokračuje: „Veľa zmôže účinná modlitba spravodlivého.“ (5:16b) a ako príklad tu autor uvádza Eliáša, modliaceho sa k Bohu. Najprv prosí, aby žiaden dážď neprišiel a následne sa modlí opačne – za dážď, ktorý povedie k bohatej úrode (5:17-18). Zahŕňame do našich vlastných modlitieb klimatickú krízu? Modlíme sa za Božiu milosť pre ľudí a miesta, trpiace devastujúcimi a katastrofickými suchami či záplavami, búrkami alebo eróziou? Modlíme sa za politické procesy, napríklad Konferenciu o zmene podnebia (tento rok sa koná v Glasgowe od 31. októbra do 12. novembra)? Modlíme sa za to, aby Boží Duch menil srdcia svetových lídrov, aby im dal pocítiť súcitiť a dal im odvahu prijať aj menej populárne, no nevyhnutné rozhodnutia?
- Kniha Ester rozpráva príbeh o žene, ktorú Boh použil ako svoj nástroj, aby cez ňu priniesol spravodlivosť a vyslobodenie uprostred nepriaznivých politických procesov. Táto žena pritom mnoho riskovala. Dokážeme zakročiť tak, aby sa ľudia, ktorí pred pravdou nezatvárajú oči, dokázali dostať k moci a mohli tak obmedziť osobné záujmy nekompetentných, a tým zároveň pomôcť obetiam klimatických zmien a prírode samotnej?

- Časť textu Mk 9:42–50 k nám prehovára veľmi vážnym tónom. Autor nás vystríha, aby sme v žiadnom prípade neprispievali k tomu, že deti, mládež a mladí ľudia v cirkvi všeobecne, nebudú vnímaní dostatočne vážne, čo môže viesť k stagnácii ich viery. Nedávny výskum v Spojenom kráľovstve ukázal, že až 90% mladých kresťanov vníma klimatickú otázku ako jednu z najdôležitejších výziev dneška. Zároveň, až 90% opýtaných mladých tvrdí, že ich cirkvi neprijímajú dostatočné opatrenia na to, aby pomáhali klímu chrániť. Ak sme ako cirkev pomalý k modlitbe, dialógu aj k činom proti klimatickej zmene, potom nás táto časť evanjelia vystríha pred Božím súdom za to, že kvôli našej nečinnosti môže byť viera mladých ľudí otrasená. Našou odpoveďou musí byť pokánie a ľútosť, modlitba a pôst, a veľmi rozhodné konanie v danej oblasti.

XVIII. NEDEĽA PO TROJICI (3. OKTÓBER 2021)

DOMOV A NÁDEJ PRE BUDÚCNOSŤ

Jób 1:1; 2:1-10

1: ¹ V krajine Úc žil jeden muž, ktorý sa volal Jób. Bol to bezúhonný, priamy človek, ktorý sa bál Boha a stránil sa zlého.

2: ¹ Jedného dňa, keď Boží synovia predstúpili pred Hospodina, prišiel medzi nich aj satan, aby sa ukázal Hospodinovi. ² Hospodin sa pýta satana: „Odkiaľ prichádzaš?“ Satan hovorí: „Z potuliek a pochôdzok po zemi.“ ³ Vtedy Hospodin povedal satanovi: „Dobre si si všimol môjho služobníka Jóba? Ved' na zemi niet nikoho ako on, kto by bol taký bezúhonný a priamy, bál sa Boha a stránil sa zlého. Ešte stále sa drží svojej bezúhonnosti, hoci si ma proti nemu nahovoril, aby som ho bez príčiny ničil.“ ⁴ Satan odpovedal Hospodinovi: „Kožu za kožu a všetko, čo človek má, dá za svoj život.“ ⁵ Ved' len polož naňho svoju ruku a dotkni sa jeho kostí a jeho tela, či sa ti nebude do očí rúhať!“ ⁶ Hospodin odpovedal satanovi: „Nech je teda v tvojich rukách, len ušetri jeho život.“ ⁷ Potom satan odišiel spred Hospodina a ranil Jóba boľavými vredmi od hlavy po päty. ⁸ Vzal si teda črep, aby sa ním škrabal, a pritom sedel v popole. ⁹ Manželka mu povedala: „Čo sa ešte stále pridŕžaš svojej bezúhonnosti? Rúhaj sa Bohu a zomri!“ ¹⁰ Jób jej odpovedal: „Rozprávaš ako nejaká bláznivá žena. Či len dobré

budeme prijímať od Boha a zlé nie?“ Keď sa toto všetko dialo, Jób ústami nezhrešil.

Žalm 26

¹ Dávidov. Súď ma, Hospodin, lebo som žil bezúhonne a dúfal som neochvejne v Hospodina. ² Skúmaj ma, Hospodin, a skúšaj, ohňom mi prepál ľadviny a srdce! ³ Tvoje milosrdenstvo mám stále pred očami, žijem podľa tvojej pravdy. ⁴ Nevysedával som s ničomníkmi, neschádzal som sa s pokrytcami. ⁵ Nenávidel som spoločnosť zlosynov, k bezbožníkom si ani nesadnem. ⁶ Na znak nevinnosti si umývam ruky, smiem chodiť okolo tvojho oltára, Hospodin, ⁷ aby som ťa mohol chváliť piesňou vďaky a rozprávať o tvojich obdivuhodných skutkoch. ⁸ Hospodin! Milujem dom, v ktorom prebývaš, a miesto, kde je príbytok tvojej slávy. ⁹ Nezatrať moju dušu s hriešnikmi, môj život s krvilačnými ľuďmi. ¹⁰ Na ich rukách lipne hanebnosť, ich pravica je samý úplatok. ¹¹ Ja však budem žiť bezúhonne. Vykúp ma a zmiluj sa nado mnou! ¹² Moja noha stojí na rovine. V zhromaždeniach budem chváliť Hospodina.

List Hebrejom 1:1-4; 2:5-12

1: ¹ Mnoho rás a rozličným spôsobom hovoril kedysi Boh otcom ústami prorokov. ² V týchto posledných dňoch prehovoril k nám v Synovi, ktorého ustanovil za dediča všetkého a cez ktorého stvoril aj svet. ³ On je odlesk jeho slávy a obraz jeho podstaty a všetko udržuje svojím mocným slovom. Keď vykonal očistenie od hriechov, posadil sa po pravici Velebnosti na výsostiach. ⁴ Stal sa o toľko dôstojnejším od anjelov, o koľko vznešenejšie meno zdedil než oni. **2:** ⁵ Ved' Pán budúci svet, o ktorom hovoríme, nepodriadil anjelom. ⁶ Tak o tom ktosi kdesi svedčí: Čo je človek, že naňho pamätáš, alebo syn človeka, že oňho dbáš? ⁷ Postavil si ho o niečo nižšie, ako sú anjeli, potom si ho ovenčil slávou a ctou ⁸ a všetko si mu položil pod nohy. Keď mu totiž podriadil všetko, nenechal nič, čo by mu nebolo podriadené. Teraz však ešte nevidíme, že mu bolo podriadené všetko. ⁹ Hľadáme však na Ježiša, postaveného o niečo nižšie ako sú anjeli, ktorý, pretože pretrpel smrť, bol ovenčený slávou a ctou, lebo z Božej milosti okúsil smrť za každého. ¹⁰ Ved' sa patrilo, aby ten, pre ktorého je všetko a skrze ktorého je všetko a ktorý priviedol mnoho synov do slávy, cez

utrpenie zdokonalil pôvodcu ich spásy. ¹¹ Ved' aj ten, kto posväcuje, ako aj tí, čo sú posväcovaní, pochádzajú z jedného. Preto sa nehanbí nazvať ich bratmi, ¹² keď hovorí: Tvoje meno budem ohlasovať svojim bratom a uprostred zhromaždenia ťa budem ospevovať.

Evanjelium podľa Marka 10:2-16

² Tu prišli farizeji a skúšali ho otázkou, či je mužovi dovolené prepustiť manželku. ³ Odpovedal im: „Čo vám prikázal Mojžiš?“ ⁴ Odpovedali: „Mojžiš dovolil napísať prepúšťací list a prepustiť ju.“ ⁵ Ježiš im však povedal: „Takéto ustanovenie vám napísal pre tvrdosť vášho srdca. ⁶ No už na začiatku ich Boh stvoril ako muža a ženu. ⁷ Preto opustí človek svojho otca i matku a príľne k svojej žene ⁸ a budú dvaja jedno telo. Takže potom už nie sú dvaja, ale jedno telo. ⁹ Čo teda Boh spojil, človek nech nerozlučuje.“ ¹⁰ V dome sa ho na to učeníci znovu pýtali. ¹¹ Povedal im: „Kto by prepustil svoju manželku a vzal si inú, cudzoloží. ¹² Podobne cudzoloží manželka, ktorá svojho muža opustí a vydá sa za iného.“ ¹³ K Ježišovi prinášali deti, aby sa ich dotkol. Učeníci im však dohovárali. ¹⁴ Keď to Ježiš zbadal, rozhorčil sa a povedal im: „Nechajte deti prichádzať ku mne a nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo. ¹⁵ Amen, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň.“ ¹⁶ A bral ich do náručia, kládol na ne ruky a požehnával ich.

Poznámky:

- Počas troch po sebe nasledujúcich týždňov, nám vybrané texty z evanjelií, hovoria o dôležitosti detí v Božom kráľovstve. V Mk 10:14-15 Ježiš požehnáva deti a hovorí: „Nechajte deti prichádzať ku mne a nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo. ¹⁵ Amen, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň.“ Dnešné deti, zdá sa, zdedia len nestabilný svet uvrhnutý do chudoby, ktorý bude dôsledkom aj našej nečinnosti v boji proti klimatickej a ekologickej katastrofe. Už dnes mnohé deti pociťujú následky zmien a cítia neistotu. A predsa, podľa slov evanjelistu, takým patrí kráľovstvo Božie. Akým spôsobom sa môžeme učiť od dnešných detí a mladých ľudí? Môžeme sa

stať podobní týmto najmenším v ich dôvere a v jasnom pohľade na svet? Dokážeme sa pozerať ich očami?

- Nádej je tým, čo nám pomáha prekonať sklúčenosť a obavy. Slová, ktorými Ježiš učil o Božom kráľovstve hovoria o budúcej nádeji, ktorá je istá a nemenná. Hoci dnes môžeme vidieť len malé záblesky tejto nádeje medzi utrpením, ktoré nás obklopuje, stále môžeme žiť vo svetle našej modlitby: „Príď kráľovstvo Tvoje, buď vôľa Tvoja, ako v nebi, tak i na zemi.“ Jedného dňa príde Božie kráľovstvo so všetkou svojou slávou. To však neznamená, že na jeho príchod máme iba pasívne čakať. Je určite lepšie ak hľadáme motiváciu pre život, ktorý žijeme tu a teraz, vo svetle istej budúcej pravdy.
- Hebrejom 1:1-4 a 2:5-12 rozpráva o Ježišovi ako o Pánovi všetkého stvoreného. On je tým, skrze ktorého Boh stvoril svet (1:2), a kto udržiava všetko svojim mocným slovom (1:3). On sa stal dedičom všetkého (1:2), ovenčený slávou a cťou (2:9) pre záchranu mŕtvych a trpiacich. Nádej pre Božie stvorenstvo jestvuje, pretože Kristus, ktorý umrel, vstal z mŕtvych a vládne v sláve. On je ten, pre ktorého je všetko a skrze ktorého je všetko (2:10).
- Zvláštnym spôsobom k nám prehovára text listu Hebrejom. V druhej kapitole vlastne zaznieva, že aj my, ako veriaci, sme s Ježišom účastní na Jeho sláve, sme očistení a korunovaní slávou a cťou, pričom všetky veci sú nám položené pod nohy (2:7-8, citujúc Žalm 8), teda sú nám podriadené. V Genesis 1 čítame, že ľudia boli stvorení na Boží obraz a poverení starostlivosťou o celé Božie stvorenstvo. Vo svojej úlohe mali byť sprostredkovateľmi Božej lásky pre všetko, čo Boh vo svete utvoril. V tejto úlohe sme ako ľudia už mnohokrát zlyhali. V texte listu Hebrejom, rovnako ako v Rim 8:19, („Lebo stvorenstvo túžobne očakáva zjavenie Božích synov.“), je naznačené, že cirkvi, ako spoločenstvu Božích synov a dcér, je opäť zverená vedúca úloha nad celým stvoreným svetom. Toto je pre nás veľmi hlboká a pokorujúca skutočnosť, no zároveň obrovské privilégium a zodpovednosť.